

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Soest; Ds. H. van Leeuwen, Elburg; Ds. D. Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht - Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht - Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkkerk. Telefoon 01837 - 357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, telef. 01720 - 73814, postrekening 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Ver. Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per mm. Bij kon trakt korting.

Meditatie

VERNIEUWDE OPDRACHT

„Gaaf heen en staat en spreek in de tempel tot het volk, al de woorden dezes levens”. Hand. 5 : 20.

Wanneer de Heere Zijn werk openbaart in het midden van Zijn Kerk, gaat de satan alles op alles zetten om dat werk des Heeren teniet te maken. Een bijzondere tijd van opleving en opwekking in geestelijk opzicht ligt dan vaak dichtbij bijzondere bestrijding. In het leven van Gods Kerk hier op aarde en van Gods kind wordt dat menigmaal bewaarheid.

De Heilige Geest was uitgestort op de Pinksterdag. Ongekende zegeningen had God geschonken. De Pinkster kerk vervuld. Velen toegedaan tot de gemeente, die zalig worden. Wonderen en tekenen gebeurden. De kreupelgeborene voor de Schone Poort van de tempel was genezen als een sprekend teken van de kracht van Jezus' Naam door de apostelen.

De duivel kon het niet hebben. Hij probeerde op allerlei manier het werk Gods te keren. In de gemeente wilde hij de zonde laten overheersen: Ananias en Saffira. Buiten de gemeente hitste hij de godsdienstige vijanden op.

Petrus en Johannes zijn reeds vóór de Hoge Raad geweest. Zij hebben een zwijggebod meegekregen. Uiteindelijk zijn de apostelen gevangen genomen en gebracht naar de algemene gevangenis. Die gevangenis was geen beste plaats! In de regel werden daar de bandieten en grove misdadigers opgesloten in afwachting van hun berechting. Betere plaats was hun dus niet gegund door Kajafas en zijn aanhang. De satan lachte, omdat de mond van de Godsgezanten gesnoerd was . . .

Maar Gods werk gaat door. Gevangenisdeuren kunnen dat werk niet tegenhouden. De verhoogde Middelaar gedenkt aan Zijn Kerk. Hij heeft alles gedaan om die kerk te vergaderen door Zijn Geest en Woord. Zijn eigen bloed gegeven. Daarom kan geen helle-macht, geen gevangenisdeur het werk des Heeren tegenhouden. Hij geeft verlossing aan Zijn dienstknechten, maar ze krijgen ook hernieuwde opdracht: „Gaaf heen en staat en spreek in de tempel tot het volk al de woorden dezes levens”.

Laten we eerlijk zijn: 't valt niet mee direct na de gevangenis die opdracht te krijgen!

De vorige dagen waren ze hier gebracht. Een wonderlijke nacht was het voor hen geworden. We hebben reden om aan te nemen, dat zij te midden van alle omstandigheden verblijd geweest zijn in de Heere. Dan viel het in de gevangenis al mee. Maar nu was de Heere Zelf nog eraan te pas gekomen. Hij had van de hemel een Engel gestuurd. De deuren waren opengedaan en zij waren naar buiten geleid.

Geen van de andere gevangenen had er iets van vernomen. Geen van de wachters had het bemerkt. Bijzondere Goddelijke zorg door de dienst van de Engel had de weg naar buiten gebaad. Wij zouden zeggen: nu mogen de aposelen toch wel een tijd rust hebben. Na zoveel strijd en ontbering. Om samen met de kudde des Heeren te Jurazalem de wonderen Gods te bespreken en te bewonderen. Stof genoeg, niet waar! Hoe ontsteld zal trouwens de gemeente niet geweest zijn, toen zij plotseling van haar voorgangers beroofd was.

Maar nee, rust is voor de apostelen nu niet weggelegd. In het donker van de nacht buiten op straat krijgen ze opnieuw de opdracht: „gaaf heen en staat en sprekf in de tempel”. De Engel brengt hen de boodschap des Heeren over: 't betekent niet anders dan dat zij in de vroege morgen bij de tempel moeten zijn om dezelfde boodschap weer te brengen.

Het vlees van Gods Kerk en van Gods kind begeert de gemakkelijkhed. Leven op windstille plaatsen en buiten de strijd wordt dan ook maar al te gemakkelijk gezocht.

Nu behoeven we de storm niet te zoeken. Wel wil de Heere, dat de boodschap van Zijn Woord wordt uitgedragen door ieder, die Hem vreest. Op de plaats, waar de Heere roept. In het erfdeel van Zijn Kerk, in het midden van ons volk, in onze naaste omgeving.

En vaak is dat niet gemakkelijk. De apostelen moesten naar de tempel, waar ze ieder ogenblik weer gegrepen konden worden. Zij moesten een boodschap brengen, die bij de eigengerechtigde Farizeërs en bij de Saduceërs niet geliefd was. Integendeel. Toch zijn de apostelen niet wegevlucht, zij zijn in de kracht van Gods genade gehoorzaam geweest. Door de Heilige Geest hebben ze de wil des Heeren verstaan.

En zou dat niet allereerst nodig zijn in onze tijd? De vorst der duisternis zit niet stil vandaag. Eén van de meest gevaarlijke pijlen, die hij op zijn boog heeft, is, dat hij de kerk tracht af te brengen van deze eerste opdracht. 't Is hem om het even, hoe hij dat bereikt. Als de kerk maar zwijgt. Maar geen dageraad, wanneer die boodschap verzwegen wordt.

Wat voor een boodschap? Van „al de woorden dezes levens”. Geen flauw en krachteloos Evangelie, waarin de gerechtigheid gemist wordt. Het gaat juist om de woorden dezes levens, „waar door de mensen wordt aangewezen de rechte weg om tot het eeuwige leven te komen” (Kanttekingen Statenvertaling).

Die woorden had Petrus gepredikt op de Pinksterdag. In die woorden wordt Christus gepredikt als de noodzakelijke en enige weg ten leven. Wat moet die opdracht meer klemmen voor ieder, die de Heere kent in waarheid. Om toch meer uit te komen, ook wanneer het niet gemakkelijk is en de strijd niet uitblijft.

Dan is er uitzicht. De Heere wil Zijn werk langs deze weg volvoeren. De bekering van een zondaar of zondares, de vernieuwing van Gods Kerk is geen werk van een mensenkind. Daar vielen de apostelen buiten en daar valt ieder buiten. Maar tóch, de Heere gebruikt Zijn Woord, de boodschap van de „woorden dezes levens”. Geen der apostelen wist hoe, hoelang of zij naar Gods Raad in de tempel moesten preken. De verhoogde Middelaar ging het om Zijn werk en wilde hen als nietige instrumenten gebruiken.

Hebt gij persoonlijk al acht leren geven op die woorden des levens? Voordat Petrus ervan spreekt heeft, had hij het beleden: „tot Wie zullen wij henengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens . . .”. Onder die woorden maakt Gods Geest plaats en doet een verloren zondaars-volk buigen onder God. Wat zijn dan die woorden, woorden des levens! Om een weg ontsloten te

VAN DE ADMINISTRATIE

Wie kan mij helpen aan het adres van T. Verdoorn, Westeinde 258, Papendrecht? 2 x werd ons blad retour gezonden met de mededeling van de P.T.T. vertrokken, nader adres onbekend.

Hebben wij in no. 14 geschreven, wij zien uit naar verrassingen, inderdaad hebben wij die weer mogen ondervinden. Uit een plaats in het noorden van ons land waar ons blad geheel onbekend scheen te zijn, hebben wij in enkele weken 5 nieuwe abonnees kunnen noteren. Onbekende vrienden aldaar, onze hartelijke dank daarvoor.

Via Ds. Blom ontvingen wij van V. te V. f 25,- en via Ds. v. d. Ent eveneens een gift van f 25,- (N.N.). Aan overbetalingen ontvingen wij f 22,- zodat wij weer f 72,- extra kunnen verantwoorden. Als u dit mag lezen komt de Ontmoetingsdag die D.V. 25 augustus a.s. in Doornspijk zal worden gehouden, weer in 't zicht. Vroegtijdig plannen maken om gezamenlijk die dag weer te bezoeken is altijd aan te bevelen.

Brenge de Heere ons dien dag in Zijn gunst weer te saam, opdat de onderlinge band weer versterkt moge worden, in gebondenheid aan het Woord des Heeren.

Adm. Bewaar het Pand, Kwartelstraat 74, Alphen a/d Rijn, giro 70 43 50. v. d. L.

krijgen door Borggerechtigheid tot bevrijding van de schuld.

Dan is er geen groter wonder, dan in dat leven te delen. Dan kunnen zij niet zwijgen, die door God geleerd zijn. Dan krijgen ze arbeid om 's Heeren wil. Geen satan kan dan dat Woord ontnemen. De Heere zorgt voor Zijn werk.

Houdt Christus Zijne Kerk in stand.

Dan mag de hel vrij woeden.

Gezeten aan Gods Rechterhand.

Kan Hij haar wel behoeden.

D. Slagboom.

Besprekingen van de Heilige Oorlog

47.

Daarna riep de Vorst de oude edelman, die tevoren registermeester in Mensziel was geweest, te weten de heer Consciëntie. Zeide hem dat Hij hem tot een leraar in en voor de Godvruchtige stad aanstelde dewijl hij in de wetten en de regering van de stad ervaren en wel ter tale was, en zijns Meesters wil en alle aardse en op de dienstbetrekking hebbende zaken, nauwkeurig wist uit te drukken. Om haar in alle wetten, statuten en rechten van de stad te onderwijzen.

„Gij moet”, zei de Vorst, „u bepalen tot het leren van morele deugden, burgerlijke en natuurlijke plichten, maar gij moet niet zo vermetel worden, dat gij zoudt willen openbaren en ontdekken de hoge en bovennatuurlijke verborgenheden, die in de boezem van Mijn Vader El-Schaddai zijn opgesloten; want deze dingen weet geen mens, niemand kan die openbaren dan Mijns Vaders Secretaris alleen”.

„Gij zijt een ingeborene van Mensziel, maar de heer Secretaris is van Mijn eeuwige Vader; derhalve gelijk gij kennis hebt van de wetten en gebruiken van de ingezetenen, zo heeft Hij kennis van de wil Mijns Vaders”.

„Derhalve, o Consciëntie! schoon Ik u tot een leraar in Mensziel gemaakt heb, nochtans moet gij in betrekking tot de zaken die de heer Secretaris kent en deze volken leren zal, een scholier

en leerling zijn, zowel als andere burgers van Mensziel.

Daarom moet gij in alle hoge en bovennatuurlijke dingen tot Hem gaan, om kennis en onder-richting. Hoewel er een geest in de mens is, zo is het nochtans de inblazing van deze Persoon, namelijk de Heilige Geest, die hem verstandig maakt. Gij dan, mijnheer Registreerder, houd u toch nederig en ootmoedig en gedenk dat de Diabolisten die hun eerste bediening niet gehouden, maar hun woonstede verlaten hebben, nu tot gevangenen van de afgrond zijn gemaaakt. Wees derhalve met uw staat tevreden door de Heere ootmoetig te dienen".

„Ik heb u tot Mijs Vaders stedehouderes op aarde gemaakt in de stad Mensziel tot behartiging van de zaken die Ik u reeds noemde. Spreek tot Mensziel in kracht en met autoriteit, ja noodzaak de inwoners met slagen en tuchtigingen, zo zij niet gewillig zijn om uw bevelen die recht en redelijk zijn, te volbrengen. Laat u zo maar niet tot zwijgen brengen. Wordt uw mond bij het getuigen voor het goede en tegen het kwade, met ~~hels geweld~~ dicht geschroeid door het gebruik van een brandijzer, weet dan dat de Heere over u zal opstaan om het onrecht u aangedaan te wreken.

Dewijl ge door vele gebreken verzwakt zijt als gevolg van de ellende die Mensziel overkwam vanwege de zonde, hebt ge meer dan ooit kracht van spreken, te weten in het Goddelijk spreken, want dan hebt gij Hem altijd aan uw zijde. Beroep u op de grote dag des gerichts, daar zal het boek van Gods alwetendheid geopend worden, zonder zich te kunnen verontschuldigen. En het roepen tot bergen en heuvelen zal geen dekking geven".

De Consciëntie mag tot verlichting van het oog des verstands en tot versterking van het geheugen een beroep doen op des Konings Secretaris om lerend en handelend op te treden in het zo vermaarde Mensziel. De stad heeft er zich in te oefenen, om altijd een onergelijke Consciëntie te hebben bij God en de mensen.

Toen nu de Vorst van Mensziel de Consciëntie als registreerder met de bediening van leraar in de stad had begiftigd, gelijk hij tevoren was en hij dat met dankbaarheid had aangenomen, zo keerde Immanuel zich in een bijzondere rede tot de stedelingen zelf, zeggende: „Ziet de liefde die Ik u toedraag en de zorg die Ik voor u heb. Tot al de vorige weldaden heb Ik nog deze gedaan, dat Ik u leraars heb gegeven, de Hoge Secretaris, Mijn duur verworven Geest, om u in alle hoge en steile verborgenheden te onderwijzen. En deze heer Mijnheer Consciëntie, om u in alle menselijke en op de dienstbetrekking hebbende zaken te onderrichten, want dat is zijn werk.

Hem is evenwel niet verboden aan Mensziel te verhalen wat hij uit de mond van de Hoge Secretaris gehoord mocht hebben. Echter zal hij 't niet op zich nemen, deze hoge verborgenheden zelf te openbaren. Want de opening en ontdekking daarvan ligt alleen in de macht, wijsheid en autoriteit van de Hoge Secretaris.

Mijnheer Consciëntie mag er van spreken en dat mogen al de lieden van Mensziel wel doen. Ja, zij mogen als de gelegenheid hun daartoe gunstig denkt, die op elkander aandringen tot voordeel van het algemeen. Deze dingen wil Ik derhalve, dat gij zult waarnemen en doen, want zij zijn uw leven en de verlenging uwer dagen".

„Nog eens Mijn beminde Consciëntie en gij allen die in de stad Mensziel woont, gij moet niet blijven staan op de zaken, die registreerder volgens zijn lastbrief u leren moet, als hoop en verwachting aangaande de toekomstige wereld, want Mijn oogmerk is aan Mensziel een andere wereld te geven als deze versleten en voorbij zal zijn. Een wereld waarvan de heer Registreerder met al zijn nauwgezetheid u geen burger kan maken. Het hart kan alleen vernieuwd worden door het Woord des Geestes en niet door de spraak van het geweten.

Mensziel heeft te luisteren naar de prediker van de eerste rang, moet zijn leerling zijn, naar Hem zich schikken om door Hem wijs gemaakt te worden tot zaligheid.

De stad Mensziel heeft naar het bevel van haar Vorst, consciëntieus te leven, en dat komt het geestelijke leven wel ten goede, maar kan het niet in stand houden en nog minder tot wasdom brengen. De beleving van de Waarheid en de volharding daarin is vrucht van de bijzondere werkingen van de Heilige Geest.

Alleen door het bloed van Christus, die door de

eeuwige Geest Zichzelf Gode onstraffelijk offerd heeft, kan de consciëntie gereinigd worden van dode werken om de levende God te dienen. Wee de mens die met een onverzoende schuld op zijn consciëntie komt te staan voor de poorten der eeuwigheid. Daar waar de worm niet sterft en het vuur niet geblust wordt, is geen verwachting meer om bevrijd te worden.

„Dat hij dan ook wel zorg drage, geen andere leer of enig leerstuk aan te nemen, dat hij aan die Opperleraar niet ontleend heeft, noch iets dat maar alleen door zijn eigen letterlijke kennis bepaald wordt". „En de Heilige Geest getuigt het ons ook", dat de mens zoals hij van nature leeft niet volmaakt kan worden dan alleen door de ene offerande van Jezus Christus. Het hart kan alleen door de Heilige Geest geheiligd en dat is vernieuwd worden. Als Hij er Gods heilige wet in schrijft gaat de mens uit liefde tot God de zonden haten en vlieden. De offerande van Jezus Christus wordt hem dierbaar en noodzakelijk, daar het volmaakt zijn in Hem is.

De Heilige Geest getuigt in het hart van de zuivere leer die naar de godzaligheid is. Gesteld onder de zuivere verkondiging van het Woord, worden wij er van dag tot dag toe opgewekt de beleving daarvan biddende te zoeken. Hij wil ons leren bukken, bidden, wenen en geloven om ons met ootmoedigheid te bekleden. In deze reine hemelleer hebben wij ons te verdiepen.

Nijkerk.

R. Kok.

Naar de katechisatie

138.

DE WET DES HEEREN.

Het derde gebod.

Dit gebod gaat over de heiliging van de Naam des Heeren.

De Naam des Heeren is de Zelf-openbaring van het Wezen Gods. Gods Namen zijn niet maar alleen onderscheidingen ten opzichte b.v. van de afgoden, zij openbaren: wat God is! Zoals God Zichzelf noemt, zo is Hij. „Uw Naam ziet het Wezen", lezen we in Micha 6 : 9. Zo krijgen teksten als: „Die Uw Naam vrezen", „Die Uw Naam liefhebben", „Die op Zijn Naam betrouwen" een troostvolle betekenis. Zo o.m.: „Wie is er onder ulieden, die den Heere vreest, Die naar de stem Zijns knechts hoort? Als hij in duisternissen wandelt en geen licht heeft, dat hij betrouwe op den Naam des Heeren en steune op Zijnen God". Jes. 50 : 10.

In Zijn heerlijke Namen verklaart de Heere dus Wie Hij is, in Zijn Hoogheid, Majesteit, Heiligheid en Rechtvaardigheid, in de rijkdom Zijner barmhartigheid en genade voor al Zijn volk!

Ook in al Gods werken schitteren Gods namen uit. Zie psalm 8, 113, 145, en zoveel andere psalmen. Gods werken laten zien: Zijn almacht, wijsheid, goedheid en trouw.

God heeft als 't ware Zijn Namen neergelegd, in Zijn schepping, ja; in de mens, zoals Hij die schiep naar Zijn Beeld, opdat de mens zijn Schepper zou kennen, grootmaken en verheerlijken. Dat is: Zijn Naam „heiligen", namelijk: afzonderen tot Zijn eer en verheerlijking, „opheffen" tot een heilig gebruik van die Naam.

Maar de mens heeft door zijn zonde 's Heeren heilige en heerlijke Naam onteerd en ontluisterd en zo Gods Naam omlaag gehaald! Rechtvaardig had nu de Heere Zijn Naam, Zichzelf, voor eeuwig kunnen onttrekken aan de mens, ja, in Zijn eeuwige toorn de mens kunnen verdelen van voor Zijn heilig Aangezicht!

Maar eeuwig wonder! God zocht Adam op en in de weg van schulderkennis openbaarde de Heere Zich aan hem in Zijn verlossende genade, in de „moederbelofte", Gen. 3 : 15.

Zo kwam God Zich weer bekend te maken in Zijn Namen als de rechtvaardige, maar ook als de genadige God, doch . . . in Christus, de van God geschonken Middelaar, uit het „zaad der vrouw", Eva, gekomen.

En in de heilige linie, in Abel, Seth, Henoch, Noach, Abraham heeft God Zijn NAAM doen kennen en doen bewaren. Echter zó, dat God Zelf voor die bewaring zorgde. Vandaar, dat de Heere Zich bekend kwam te maken met de Naam: Jehova, zoals bijzonder aan Mozes bij de brandende braambos. Jehova, God als de ZIJNDE, de LEVENDE, de GETROUWE: „Ik zal zijn, Die Ik zijn zal". Het is Gods eeuwige Verbondsnaam, krachtens Zijn Verbond, dat Hij met Abraham, Izaak en

Jacob heeft opgericht, d.i. gesteld. Want God zei niet: laat ons met elkaar een verbond maken. Neen, het ging alleen van God uit, éénzijdig. En in de Naam „Jehova" verklaarde God, dat Hij Zijn Verbond zou HOUDEN, ook tegenover de ontrouw van Zijn volk! Dit kwam wel duidelijk uit bij de formele verbondssluiting in dat wonder-visioen, dat, Abraham ontving, zoals in Gen. 15 beschreven staat, namelijk van die vurige oven met de brandende fakkel, die tussen de beide stukken van de geslachte dieren doorging. Niet Abram, maar de Heere Zelf ging tussen die stukken door. Zo verklaart Gods Verbond, dat alles alleen van God uitgaat, dat Hij Zelf alles doet! Was het Zijn heilige eis, dat Abraham en later Israël Gods Verbond zou houden. „Gij nu zult Mijn Verbond houden". Maar het vertroostende was en is: wat God rechtvaardig eist, wil Hij schenken, uit loutere genade! Bij het Werkverbond was het: eerst de EIS en dan de BELOFTE: „Doe dat en gij zult leven". Bij het Genade-Verbond is het: EERST Gods belofte en dan Zijn eis. Zo zal Gods eis alleen worden volbracht door genade-bearbeiding van de Heilige Geest in de deelachtigmaking van de beloften des Evangelies.

Nu gaat onze les echter niet over het Genadeverbond, maar over het derde gebod: de heiliging van Gods Naam. Toch hopen we, dat u het verband zult begrepen hebben ten opzichte van het Genadeverbond en Gods Naam.

Israël mocht leven onder de rijke openbaring van 's Heeren NAAM, bijzonder als Jehovah, de Onveranderlijke en Getrouwe God des Verbonds. De kennis van die Naam moesten de volken buiten Israël missen. Welk een genadige onderscheiding voor Abraham's zaad!

Maar opdat Israël 's Heeren heiligen Naam niet anders dan met heilige eerbied zou gebruiken, gaf de Heere daartoe nadrukkelijk Zijn bevel in het derde gebod van Zijn Wet. „Gij zult de Naam des Heeren Uws Gods niet ijdelijk gebruiken, want de Heere zal niet onschuldig houden die Zijn Naam ijdelijk gebruikt".

Zeer nauw nam God het dus met het gebruik en de heiliging van Zijn Naam. We kennen die ontroerende geschiedenis, beschreven in Levit. 24, van die zoon van Selomith, uit de stam van Dan, die de Naam des Heeren lasterde en vloekte. Hoe moest deze jongen deze zonde met de dood der steniging bekopen.

„Niet ijdelijk gebruiken" betekent letterlijk: niet opheffen tot het ijdele, tot het zinloze. God heeft Zijn Naam willen neerleggen in het midden van Zijn volk Israël niet anders dan tot een heilig gebruik om die Naam op te heffen tot Zijn verheerlijking.

Doch niet alleen in Israël heeft God Zijn Naam neergelegd om Die op te heffen tot een heilig gebruik, ook onder ons, namelijk in Zijn Woord! Ja meer. Zelfs heeft de Heere Zijn driemaal heilige Naam als doen schrijven op onze voorhoofden bij het sacrament van de heilige Doop! We zijn immers gedoopt in den Naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes.

En hoe staan wij nu tegenover die Naam, Die ons verklaart, wie God wil zijn voor arme verloren zondaren en zondaresen, ja, Wie Hij is voor een schuldig en doemwaardig volk, dat leert zien en erkennen Zijn Naam te hebben onteerd en ontluisterd in Verbondshoofd Adam en van nature niet anders zijn dan ontheiligers en lasteraars van die heerlijke Naam?

Is de Wet des Heeren kenbron van onze ellende, zo geldt dit dus ook het DERDE gebod. Wie door Gods Geest leert zien in de spiegel van Gods heilige Wet, zal verstaan, hoe diep schuldig men staat vóór God, ook ten aanzien van dit derde gebod. Die leert zich kennen als een vloeker, al zou men nooit uiterlijk gevloekt hebben. Want Gods gebod is „zeer wijd", en wel ten opzichte van de geestelijke zin der Wet!

In deze weg der ontdekking krijgt de zondaar nodig de reiniging en verzoening voor zijn zonde en schuld, in Hem, Die als een Godslasteraar werd veroordeeld voor Kajafas' rechterstoel, maar dan plaatsvervangend voor een schuldig volk!

Kent u hier iets van? O, smeek om die genade! En dat u van een „vloeker" een „bidder" moogt worden.

Over de „geestelijke zin" der Wet, waaruit blijkt, dat wij allen schuldig staan, ook aan dit derde gebod, willen we nader bezien in een volgende les D.V.

E.

L.

Ontmoetingsdag te Doornspijk

D.V. ZATERDAG 25 AUGUSTUS 1973

We nodigen weer alle vrienden en vriendinnen van „Bewaar het Pand” en ook belangstellenden uit onze vijfde ontmoetingsdag bij te wonen. Deze zal D.V. zaterdag 25 augustus a.s. worden gehouden in de Ned. Herv. kerk te Doornspijk. Er is ruime parkeergelegenheid. Doornspijk is gemakkelijk vanuit het noorden en andere streken van het land te bereiken. Er zullen maatregelen getroffen worden voor de verzorging van koffie en eventueel frisdrank tijdens de pauze.

De indeling van de dag is D.V. als volgt:
MORGENSAMENKOMST, aanvang half 11:

Opening: Ds. G. Blom.

Spreker: Ds. R. Kok. Onderwerp:
„Bevinding vrucht van de beproeving”

Sluiting: Ds. D. J. van Vuuren.

Pauze.

MIDDAGSAMENKOMST, aanvang 2 uur:

Opening: Ds. H. C. van der Ent.

Spreker: Ds. M. C. Tanis. Onderwerp:
„Een blik uit het venster”.

Sluiting: Ds. H. van Leeuwen.

Laat men nu reeds maatregelen nemen om zoveel mogelijk gezamenlijk te komen. En laten we niet vergeten, dat aan de zegen des Heeren alles gelegen is. De Heere geve ons weer een ontmoetingsdag in Zijn gunst.

B.

Genesis 2 en 3

13.

Nu moeten we weer Prof. Oosterhoff citeren. „Maar voor de Israëliet waren aan een slang meer associaties verbonden dan dat het alleen maar een gewoon dier was. Trouwens in heel de cultuurwereld van het oude oosten was dat het geval. En wanneer wij het paradijsverhaal lezen, moeten wij ons dat proberen in te denken. Om het O.T. goed te verstaan moeten we twee dingen doen. We moeten eerst de taal van het O.T., het Hebreeuws, leren kennen. Een vertaling is voor de meeste mensen een prachtig hulpmiddel, maar het is slechts een hulpmiddel en er gaat door een vertaling veel van het oorspronkelijke „aroma” verloren. Maar een tweede is niet minder nodig, namelijk de oude cultuur- en denkwereld, waarin het O.T. ontstaan is, ons eigen maken. Dat is moeilijker dan het leren van de taal. En toch is het nodig. Anders maken we telkens weer de fout het O.T. te lezen als was het een westers boek. En we maken het los van heel de religieuze denk- en voorstellingswereld, waarin het gegeven is.

Zo moeten we ook het paradijsverhaal proberen te verstaan in het raam van de oude cultuurwereld, waarin Israël het gehoord en verstaan heeft. Zeer terecht heeft Hugo Visscher daarop reeds gewezen, wanneer hij zegt, dat in het oog moet worden gehouden, dat de slang in Gen. 3 „de slang is, niet zoals wij dit dier aanzien en beschouwen, maar zoals zij beschouwd werd in het cultuurmilieu, waarin Mozes zich bevond, waarbij ik dan even in het midden laat of Mozes de schrijver van Gen. 2 en 3 is geweest.

Op dezelfde wijze zegt Noordtzi, dat de schrijver van Gen. 2 v. natuurlijk niet van de slang gesproken heeft, „zoals wij dat zouden doen, maar in het licht, waarin hij en zijn tijdgenoten haar zagen”. Al te dikwijls is vergeten, „dat tusschen den auteur van Gen. 2 v. en ons niet slechts een lange reeks van eeuwen ligt, maar bovenal diep ingrijpend cultuurverschil.

De slang was in heel de oud-oosterse wereld meer dan een gewoon dier. Zij was orakeldier en levensdier. In heel de wereld van het oude oosten kende men de slangenverering.”

Tot zover Prof. Oosterhoff. Hij werkt dit in het kort uit.

Hij zegt, dat de slang orakeldier en wijsheidsdier was, dat beschouwd werd over bijzondere kennis en wijsheid te beschikken, maar hij was als zodanig onder Israël verboden. „Zijn zogenaamde wijsheid is niets anders dan sluwheid, waardoor hij de mens brengt tot zijn verderf en

ondergang. En het is moeilijk anders aan te nemen dan dat de Israëliet daaraan heeft gedacht bij het horen of lezen over de slang in het paradijs. De slang is de sluwste van alle dieren, want er is geen dier, dat de mens zo verleidt en tot ondergang brengt dan de slang. Zijn mooie woorden en toekomstvoorspellingen zijn niet anders dan vuil bedrog. En duizenden zijn daaraan geestelijk en lichamelijk ten slachtoffer gevallen.” Ook als levensdier was de slang onder Israël verboden. „Dat betekent niets anders dan afgoderij bedrijven. Maar verboden wil nog niet zeggen, dat de slang onder Israël niet als levensdier voorkwam en vereerd werd.”

Prof. Oosterhoff wijst op de koperen slang uit de woestijntijd, die in de dagen van Hizkia afgodisch werd vereerd. „En er is geen reden om aan te nemen, dat men er toen pas mee begonnen is. Het kan al een heel oud kwaad zijn geweest, waarin men des te gemakkelijker volhardde, omdat ook de omringende volken de slang vereerden.”

Deze nehustan werd vereerd als drager en schenker van het leven. „Hizkia heeft er toen een eind aan gemaakt en de koperen slang stukgeslagen (2 Kon. 18:4).

Uit een en ander blijkt, dat de slang onder Israël maar niet een willekeurig dier geweest is. Maar het dier, dat in en buiten Israël als wijsheids- en levensdier werd vereerd, is in het paradijsverhaal de bedrieger en verleider; het dier, dat de mens brengt tot zijn ondergang en dood.” „De slang wordt getekend niet als de incarnatie van een goddelijk, maar juist van de anti-goddelijke macht.”

Het tussen aanhalingstekens geplaatste is van de hand van Prof. Oosterhoff. Na gewezen te hebben op de chaosmonsters, zoals Rahab en Leviathan, die voorgesteld worden als grote draken maar ook slangen worden genoemd, schrijft Prof. Oosterhoff: „In het verlengde hiervan ligt ook de vereenzelviging van de draak en de oude slang in Openbaring (12:9; 20:2).

Het is daarom juist, wanneer men in de joodse en christelijke theologie van oudsher in de slang in het paradijs meer gezien heeft dan een dier zonder meer. Want het is geen dier zonder meer. De slang in het paradijs is de incarnatie van alle anti-goddelijke machten, die tegen God opstaan en de mens ten val brengen. Hij is de duivel, de mensenmoeder van den beginne, de vader der leugen, zoals Jezus zegt (Joh. 8:44). Van het begin der schepping af is de mens verleid door satanische machten, die hem tegen God opzetten, een vals ideaal voor ogen spiegelde, hem van God deden afvallen en zijn dood en ondergang bewerkten. En die verleiding gaat ten eeuwige dage door, tot Christus er eenmaal een eind aan maakt. Hij is gekomen om de werken van de duivel te verbreken (1 Joh. 3:8) en zal straks de oude slang, die genaamd wordt duivel en Satan, voorgoed terneerwerpen (Openb.12:9 vv.)”.

Prof. Oosterhoff schrijft verder over de vloek, die de slang trof, maar daar hopen we een volgend artikel over te spreken.

B.

Schriftuurlijk-bevindelijk

Per abuis werd de vorige keer het 3e stuk geplaatst, daarom volgt nu het 2e stuk.

SCHRIFTUURLIJK - BEVINDELIJK (2)

De heer Veenendaal laat aan zijn referaat over voorwerpelijke - onderwerpelijke prediking een Ten geleide voorafgaan. We willen dat hier voor een groot gedeelte overnemen.

Wanneer er — aldus de heer Veenendaal — ooit een tijd wordt beleefd, waarin de schriftuurlijk-bevindelijke prediking steeds minder wordt beluisterd, dan is het wel in onze dagen.

Het beginsel der afscheiding heeft zich gekenmerkt door een prediking, waarin God op het hoogst verheerlijkt en de zondaar op het diepste vernederd werd.

De pastorale bearbeiding van de gemeente geschiedde, naar de eis van Gods Woord, voorwerpelijk - onderwerpelijk. In de prediking werd gewezen op de noodzakelijkheid van de toepassing van het Woord door de Heilige Geest in het hart. De voorwerpelijke - onderwerpelijke prediking preekt kenmerkend, d.w.z. die prediking vindt haar klankbodem in de harten van Gods volk. Dan wordt zielevoedsel geboden en ontstaat

een levende verbinding met de Heere Jezus Christus, Die het Hoofd van het Lichaam is. Dan is er bediening en gemeenschap.

De bijna-christen moet worden ontdekt uit het Woord, de naam-christen moet worden ontmaskerd, de werking der algemene genade en der particuliere ontferming getekend, Schrift met Schrift vergelijkend en het Woord met het Woord verklarend.

Levende kennis van het zieleleven naar de Schrift is voor deze prediking en pastorale bearbeiding een vereiste.

Dit referaat wil een eenvoudige doch ernstige bezinning zijn op de situatie in onze kerken. Prediking en pastorale bearbeiding in onze kerken zijn sinds jaren niet meer unaniem homogeen.

Als ambtsdragers worden we bijzonder ook in onze tijd geconfronteerd met vele leringen, die leringen der mensen zijn.

Laat ons in diepe ootmoed onvoorwaardelijk buigen onder het volstrekte gezag van de Heilige Schrift. De Heilige Schrift eist in haar prediking de toepassing in de diepe zin des Woords. De echt bevindelijke prediking legt beslag op de gehele mens; verstand, gemoed en wil worden er door aangedaan.

Alleen dan, wanneer er weer bevindelijk gepreekt wordt, zal God Zijn zegen paren aan de bediening des Woords.

Laat ons dan alle zgn. nuanceringen en dualisme verre van ons werpen en als een enig man wederkeren tot de schriftuurlijk - bevindelijke prediking en pastorale bearbeiding in onze kerken. Tot zover de heer Veenendaal.

In de inleiding van zijn referaat citeert hij uitspraken van Dr. W. Aalders en Calvin en artikelen van de Bentheimse kerkorde van 1613 en in aansluiting met die artikelen een gedeelte van het formulier om te bevestigen de dienaars des Woords. Daaruit trekt referent de conclusie, dat de zuivere bediening en prediking des Woords een hoogsternstige zaak is. Het wezen van de prediking wordt echter — zo merkt de heer Veenendaal op — voor alle dingen bepaald door de Heilige Schrift zelf.

De enige bron der prediking — we citeren — is de Heilige Schrift alleen en geheel. God heeft het Evangelie verordend tot een zaad der wedergeboorte en spijze der ziel (Dordtse Leerregels). Zo zijn prediking en prediker onvoorwaardelijk gebonden aan en afhankelijk van het Woord des Heeren.

We willen nog een en ander citeren:

De waarheid Gods moet ons in de ingewanden ingezonken zijn, zo zei eens Calvin. Om het verband tussen het voorwerpelijk aangebrachte heil en de onderwerpelijke toepassing uit te drukken spreken we dus van voorwerpelijke - onderwerpelijke prediking. Er behoort tussen deze twee woorden een harmonische samenhang te zijn. Niet los naast elkaar maar samenstemmend verbonden zijn de woorden gebruikt. Wie beide elementen loslaat, het voorwerpelijke en onderwerpelijke losmaakt, geraakt tot twee te mijden uitersten. Want of men acht dan de onderwerpelijke geloofstoe-eigening en Geestestoepassing reeds in het voorwerpelijke aanwezig en als het ware opgesloten en meegegeven, of men vervalt in de dwaling, die de vastheid van het onfeilbare Woord loslaat. Uit één en ander blijkt wel hoe nauwkeurig hier alles luistert en welke een groot gewicht met een zuivere Woordbediening aan de gemeente geschonken is.

Even verder zegt referent: Zo is voorwerpelijk - onderwerpelijke prediking, schriftuurlijk - bevindelijke prediking.

We willen het tweede gedeelte van het referaat bewaren voor een volgende keer.

B.

Voor de jeugd

Beste Jongelui!

Gideon 8

Richt. 6 : 13 v.v.

Gideon is door de Engel des Heeren aangesproken en had tot hem gezegd: De Heere is met u, gij strijdbare held! (Zie vorig art.)

Gideon is daarmee niet uit de moeilijkheden, waarin hij verkeerde. Hij kan het nog niet bekijken dat het zo is. „De Heere is met u...”. Het leek nergens op. Alles was tegen! Doch dat tegenslagen een bewijs kunnen zijn, dat de Heere met Z'n volk is, daar had Gideon nog geen kijk op. Zo gaat dat zo menigmaal. We leven thans in

een tijd van voorspoed. Welvaart, wordt dat genoemd. Het gaat praktisch iedereen goed. Zeker, als men er aan denkt hoe het er in verleden tijden naar toe ging. Doch dat we nog mogen leven in vrede en nog zoveel andere voorrechten hebben, die onze voorgelachten moesten missen, is op zichzelf heus nog geen bewijs van de gunst des Heeren. Het tegendeel kon wel eens het geval zijn. Een land, een volk, een familie, een gezin, een persoon is heus nog niet gezegend, omdat alles zo op wieletjes loopt. Want men kan ook met z.g.n. voorspoed geslagen worden, terwijl er achter tegenspoed een grote zegen verborgen kan liggen. Ik ben zelfs bang, dat de voorspoed in het heden de mensen meer kwaad doet, dan de tegenspoed in het verleden. Want wat is het resultaat van de welvaart? Men komt er niet mee in de *verlegenheid voor God*. Men gaat er veel-er nog steeds verder mee bij God vandaan. En ik geloof, dat juist onze jonge mensen hiervoor gewaarschuwd moeten worden. We zeggen wel, om dat het ons van kindsbeen af zo is voorgehouden, dat we „alles verbeurd en verzondigd hebben”, doch in de praktijk zijn er niet zovelen die dat „beleven”! En daar komt het tenslotte op aan.

Gideon legt zijn vragen de Heere voor. Uit die vragen, (zie nogmaals vs. 13) blijkt dat Gideon tot een volk behoorde, dat een rijk verleden kende. Het was een volk waar de Heere in het verleden Zich veel mee had bemoeid. Hij had het uit Egypteland opgevoerd, vele wonderen hadden dat volk vergezeld. Maar nu... de Heere had het volk verlaten. Gideon kende dus blijkbaar goed de geschiedenis van zijn volk. Dat is ook een punt. Ik zou er niet op ingaan, als de praktijk niet geleerd had, hoe nodig dit is. Want kennen onze jonge mensen de geschiedenis nog? Ik bedoel dan allereerst de „Bijbelsche geschiedenis”. Daarin toch openbaart de Heere Zich in het bijzonder. Wil men de Heere leren kennen, dan is de kennis van de geschiedenis een onmisbare zaak. Er staat toch niet voor niets in de bijbel geschreven: Onderzoek de Schriften, want die zijn het, die van Mij getuigen? Maar wie doet dat nog? Werkelijk de Bijbel onderzoeken, is een zaak die zeer schaars gevonden wordt. Op de scholen geeft men er niet meer die aandacht aan, die het vroeger had. Op het verenigingsleven, voorzover het met allerhande kunst en vliegwerk, nog in stand gehouden wordt, staat het Schriftonderzoek nog wel als nummer één op het programma. Doch of dit altijd als „nummer één” uit de bus komt, waag ik te betwijfelen. Althans, menigeen die met de jeugd te maken heeft, klaagt erover, dat er bij de jeugd zo ontzettend weinig bijbelkennis is. De meest eenvoudige geschiedenissen weet men niet meer. Dat kan alleen maar funest werken voor de toekomst. Want men groeit op deze wijze steeds verder van de Bijbel af, dat is ook van God. Hiermede wil ik natuurlijk niet zeggen dat de zaak alleen met het kennen van een hoop feiten, gered is. Maar het is toch het aloude beproefde middel, door de Heere gebruikt, om mensen te bekeren. Hij doet dat nog altijd door Zijn Woord.

De tijdsomstandigheden spreken hierin ook een groot woord mee. Vroeger was er niet zoveel „levensvulling” als er vandaag onze jonge mensen wordt voorgezet. Vroeger was de radio niet zo in. De lektuur stond over het algemeen op een hoger pijl. De televisie was een ongeken- de zaak. Na de oorlog is dit alles op een „schrikbarende” manier veranderd. Men kan op geen enkel werk meer komen, waar de radio de „leegte” niet op moet vullen. De lektuur die men leest is in veel gevallen seksueel geladen, afgestemd, geheel op het zondige hart van de mens. Hiermede zeg ik natuurlijk niet dat de seksuele kant van het leven op zichzelf een zondige zaak is. Integendeel! Het is een schepping van God. Als men daar rein over denken kan, dan is het een zaak, zo schoon, om er klein en stil van te worden. *Dan is het werkelijk iets heiligs. Maar het mooiste wordt gemaakt tot het slechtste, door de manier waarop het gepresenteerd wordt.* De „heilige geheimen” van het leven worden te grabbel gegooid, ze worden door het slijk gesleurd. De zinnen van de mensen worden er door bedorven, vooral van de jonge mensen. Ten deze mag er wel veel gebeden worden om voor de verleidingen, die er op dit terrein zijn, bewaard te worden. En dan de televisie! Het is er des avonds stil van op de straten. Enkele jaren geleden maakte men er reclame voor, met deze slagzin: „Met de T.V. de wereld in huis”. Men bedoelde er mee: Als je T.V. hebt, dan behoeft je de wereld niet meer rond te rijden om wat van de wereld te zien, want het wordt je allemaal thuis op dat scherm gepresenteerd. Men brengt je in Amerika, Afrika, Azie enz. Men laat je zelfs mee-leven met alles wat er op de maan gebeurt. Het is in één woord: Geweldig!

Veel mensen - hoe weinigen nog niet? - hebben daarom de „wereld” in huis gehaald. Maar het is dan wel heel letterlijk „de wereld”, in de ongunstige zin van het woord. Dat is de wereld in z'n Gode vijandig gezinde gerichtheid. Het resultaat van deze „wereld” in huis, is, dat degenen die vroeger zich nog van „de wereld” zochten te distancieren, steeds meer „wereldsgezind” worden. Steeds meer begint, mede onder invloed van de T.V. naar buiten tekomen, wat er eigenlijk in het hart des mensen schuil gaat. En dat is „van nature” niet veel goeds. Ik zou zeggen, jongens en meisjes, kijkt het maar goed na, van „binnen” en dan denk ik, als je nog enig besef hebt van wat „zonde” is, dat je me gelijk zult moeten geven.

Al deze dingen, zonder daar verder over uit te gaan weiden, zijn mede oorzaak, dat „de kennis”, die zo nodig is tot zaligheid en die men alleen maar uit het Woord verkrijgen kan, toegepast door de Heilige Geest, steeds minder wordt. Zo- doende groeit er een geslacht op dat geheel van God en Zijn Woord vervreemd. We keren tot het „heidendom” terug. En dan is het „moderne heidendom” veel en veel erger dan het „antieke heidendom”. De duivel is in zijn presentatie van alles wat „T.”ot „V.”erderf leidt ontzettend ge- raffineerd. Hier kunnen onze jonge mensen niet genoeg voor gewaarschuwd worden. En onze ou-

deren, op wier schouders de taak der opvoeding rust, moeten deze dingen ook onder de ogen worden gebracht. Ze moeten hun kinderen op de ge- varen wijzen, zonder ophouden, voor al datgene wat er vandaag aan de orde is.

Men behoeft heus niet te denken, dat men dan een kluizenaarsleven moet leiden en dat de kin- deren daardoor wereldvreemd zullen worden, in de zin van niet-te-weten-wat-er-te-koop-is. Want juist als men de ogen open heeft voor de geva- ren, waardoor jong en oud omringd worden, komt men er achter, wat-er-in-wereld-te-koop-is.

Wie daar goed achter komt, kan wel eens „bang” worden als hij het tempo ziet, waarin alles voort ijt naar het einde. En dan kan niets ons redden. Het zou dan toch verschrikkelijk wezen, jonge vrienden en vriendinnen, als je je tijd dan ver- beuzeld zou hebben, door je leven te vullen met allerhande zaken, die in het uur van het grote gericht alleen maar tegen je kunnen getui- gen.

Zoekt daarom alles te weren, uit hoofd en hart en huis, wat tot zonde verleidt en van de Heere aftrekt. En zoekt kennis te vergaren uit het Woord van God, opdat je uit de geschiedenissen de God van het Woord zult mogen leren kennen. Want dit is toch het eeuwige leven, dat ze U ken- nen, de enige en waarachtige God, en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt.

Het zou mij niet verwonderen, als er verschil- lenden zijn, die denken, tijdens het lezen van dit artikel, dat ze op een zijspoor worden geleid, wat ons onderwerp betreft. Ik geloof echter, als je de moeite neemt, om over het geschrevene na te denken, dat we niet zo ver van huis zijn ge- raakt. En zulk een klein uitstapje zal niemand in deze „vakantietijd” mij kwalijk nemen. Ik hoop dat al mijn vrienden er winst mee zullen doen.

En dan ga ik nu maar weer afscheid nemen tot de volgende keer.

Jullie vergeten toch de „zesde” ontmoetingsdag te Doornspijk niet hè? Het is zaterdag 25 augustus.

Verblijf met hartelijke groeten van jullie aller vriend Ds. H. C. van der Ent.

GEREFORMEERDE BIJBELSTICHTING

TOOGDAG D.V. 18 augustus in „Tivoli”,
Lepelenburg, Utrecht

Aanvang half elf

Sprekers 's morgens:

Ds. J. van Haaren, Geref. Gem., Amersfoort
Ds. S. de Jong, Hervormd, Ouddorp
Ds. H. van Leeuwen, Chr. Geref., Elburg

Sprekers 's middags (aanvang twee uur):

Ds. E. du Marchie van Voorthuysen, Oud-Geref., Urk
Ds. F. Mallan, Geref. Gem. in Ned., Vlaardingén
Ds. E. Venema, Geref. Gem., Drachten

Einde half vier

Bent U te zwaar?
Bestel dan onze
doeltreffende en
veilige

**VERMAGERINGS-
KRUIDEN**

Kuur voor een
maand f 8,50
(verzendkosten
inbegrepen)

**Drogisterij
SIKKING**

Barrevoetstraat 5
Haarlem
Telefoon 023-312882
Giro 190609

Wie kan mij helpen
aan 1 ex. :
„En voortwandelende
eeuwen”
door Dr. Bavink
A. Verheij
Zuiderparklaan 455
's Gravenhage
Tel. 070 - 600247

Het adres voor al Uw

GOEDE BOEKEN

lees- en prekenboeken, bijbels (uitsluitend statenvertaling)
en psalmboekjes is

G. KOOL

Stationssingel 50 - Veenendaal
Telefoon 08385 - 13978 - Postbus 177

(Uw bestelling ongefrankeerd : antwoordnummer 77)

KOOPT U OOK BIJ ONZE ADVERTEERDERS ?

Voor bijbels, boeken en
muziek

Is **LINDENBERG** uniek!

Grote voorraad
Snelle levering,
ook van de allernieuwste
uitgaven

**LINDENBERG'S
BOEKHANDEL**

Slaak 8 (postbus 4209)
ROTTERDAM-16
Telefoon 010 - 12 89 34

Voor Uw gezondheid
of vakantie :

**PENSION - RUSTOORD
„REPOS AILLEURS”
DRIEBERGEN**
Telefoon 03438 - 2466.

PLAATST

UW ADVERTENTIE

IN

„BEWAAR HET PAND”

Voor al uw boeken, bijbels en psalmboeken

BELEEFD AANBEVELEND

Boekhandel Van Leeuwen

Postbus 39, Urk

Telefoon 05277 - 17 83

Na 7 uur Tel. 05277 - 15 93